

Α΄ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

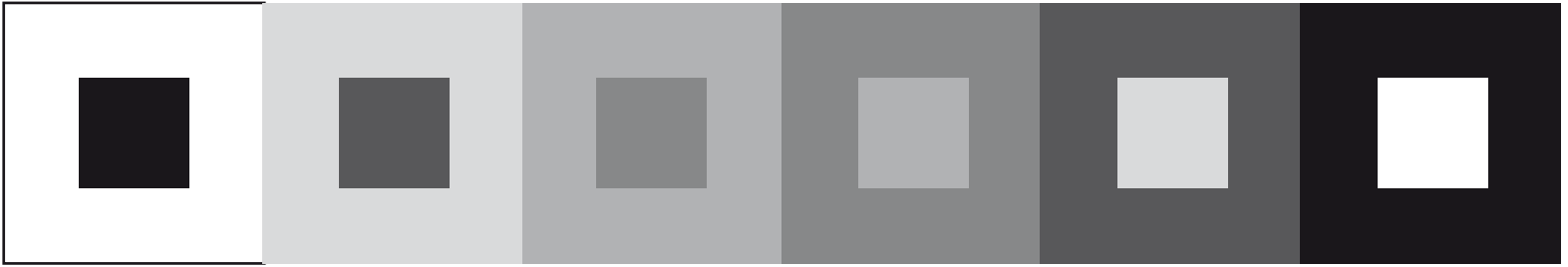
4. ΤΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

Η τονικότητα αναφέρεται στον **βαθμό φωτεινότητας** κάθε χρώματος που χρησιμοποιεί ο καλλιτέχνης κατά τη σύνθεση του έργου του. Ακόμη και σε μία ασπρόμαυρη σύνθεση το φάσμα από το άσπρο έως το μαύρο, δηλαδή η συνεχής κλίμακα του γκρι, διαμορφώνει την απόδοση του χρωματικού όγκου. Η απότομη αλλαγή της φωτεινότητας ορίζεται ως **αντίθεση (contrast)** και είναι σημαντική στην αναγνώριση των σχημάτων από τον εγκέφαλο. Είναι σημαντικό να έχουμε καλή γνώση της κλίμακας από το λευκό φως στο σκοτάδι όσο και της σχετικής δύναμης που έχει κάθε περιοχή της κλίμακας σε σχέση με άλλες. Για παράδειγμα ένας τόνος του γκρι σε άσπρο φόντο έχει διαφορετική φωτεινότητα σε σύγκριση με τον ίδιο τόνο σε μαύρο φόντο. Η κλίμακα μετριέται σε ποσοστό (%) της πλήρους δύναμης του χρώματος ή του μαύρου και ο καλλιτέχνης μπορεί να τη χρησιμοποιήσει για πολλούς λόγους: για να υποδηλώσει την περίοδο της ημέρας (ηλιοβασίλεμα, μεσημέρι, πρωί, βράδυ, σούρουπο κ.λπ.), για να ενδυναμώσει την τριδιαστατικότητα της σύνθεσης, για να δώσει έμφαση σε ένα συνθετικό στοιχείο ή ακόμη και για να ανατρέψει την πρόθεση του παρατηρητή να αναγνωρίσει το αναμενόμενο.

Η έλλειψη κάθε τόνου προκαλεί την υψηλή αντίθεση μεταξύ του άσπρου και του χρώματος/μαύρου και η σύνθεση αποτελείται από επιφάνειες χρώματος σε ποσοστό 100% («πλακάτο»).

Το τονικό εύρος ως παράμετρος του έργου

Η τονική επιλογή του καλλιτέχνη για ένα έργο του θέτει και τα όρια της χρωματικής σύνθεσης. Από την μία πλευρά έχουμε την έντονη τονική αντίθεση που χαρακτηρίζει πολλά από τα έργα του 20ού αιώνα ή τις ξυλογραφίες και τις χαλκογραφίες της Αναγέννησης και από την άλλη το τονικό εύρος των έργων του Ντα Βίντσι, του Ρέμπραντ ή των Ιμπρεσιονιστών. Το τονικό εύρος με άλλα λόγια επιτρέπει στον δημιουργό να επιλέξει το ύφος και την ψυχολογική προδιάθεση που επιθυμεί να προβάλλει.

The true and lively portraiture
of the Honourable and learned Knight
Sr Walter Raleigh.

DATA FATA SECVTUS

The coat of arms features a shield divided into four quadrants, topped with a crown and a crest of a hand holding a sword. The shield is surrounded by decorative flourishes.

Η φωτοσκίαση (chiaroscuro)

Από την πρώιμη Αναγέννηση – όταν πρώτος ο Τζιόττο έφυγε από την τροχιά της βυζαντινής παράδοσης με την αυστηρή, σχεδόν τελετουργική, προσήλωση στη συνθετική και χρωματική παράδοση – η πλούσια τονική επεξεργασία του θέματος έγινε συνώνυμο της δυτικο-ευρωπαϊκής τέχνης. Chiaro (φως) + oscuro (σκότος) σημαίνει το παιχνίδι του δημιουργού με την τονικότητα των χρωμάτων, δηλαδή τη φωτοσκίαση. Μεγάλοι καλλιτέχνες όπως ο Νταβίντσι, ο Τιτσιανός, ο Καραβάτζιο, ο Ρέμπραντ, ο Βερμέερ, ο Βελάσκεθ, ο Νταβίντ, ο Κουρμπέ κ.ά. δημιούργησαν εξαιρετικά έργα στηριζόμενοι στην απaráμιλλη ικανότητά τους να χρησιμοποιούν τη φωτοσκίαση με εντυπωσιακό τρόπο. Στην εικονογράφηση και τη γραφιστική, επίσης, η χρήση της φωτοσκίασης προσδίδει δραματικότητα και βοηθά τον παρατηρητή να εστιάσει στο επιθυμητό σημείο της σύνθεσης.

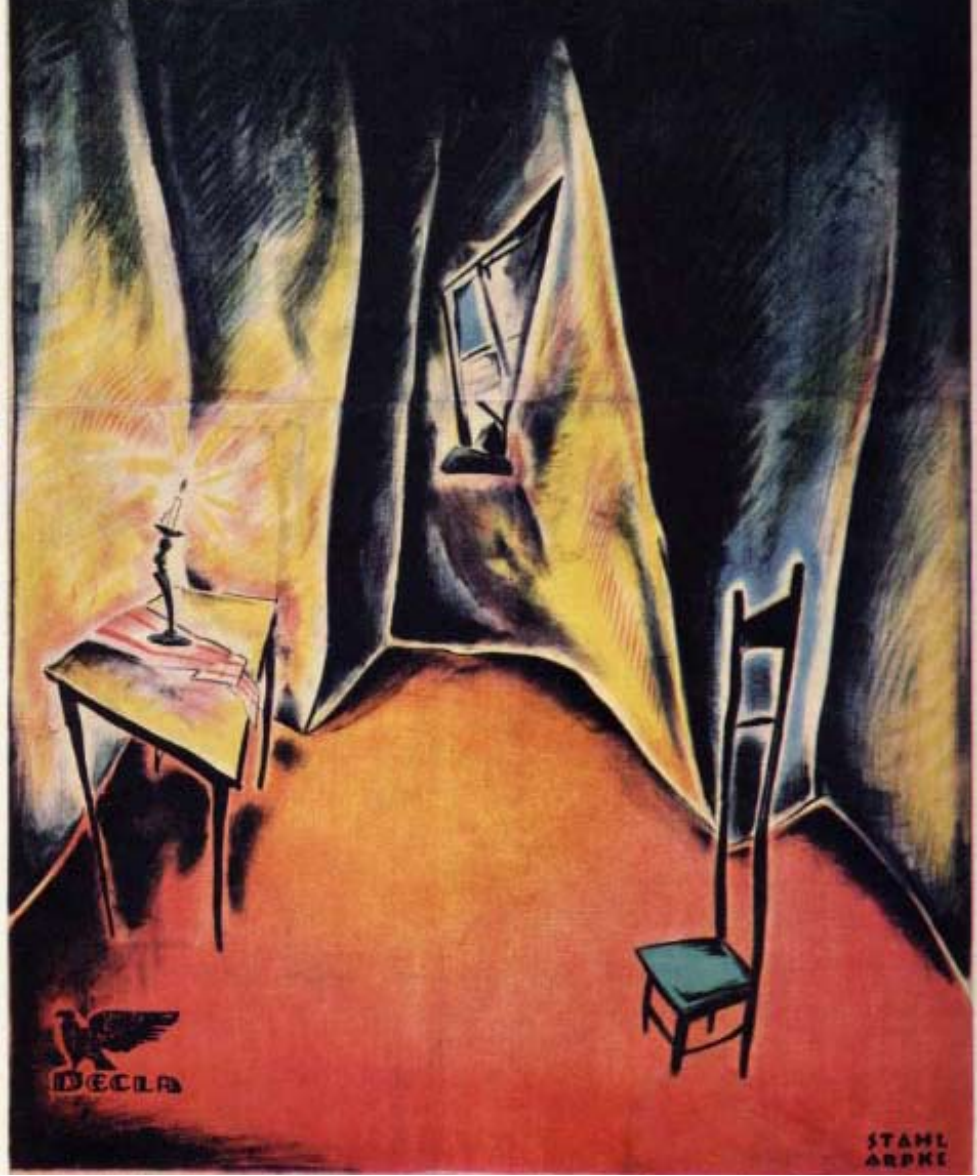

**SECESSION
49. AUSSTELLUNG
9-6 1K-**

**DAS CABINET DES
Dr. CALIGARI**

DECLA

**STAHL
ARPE**

ALFREDI G. LACROIX S. A. - MILANO

1954
1955

LORD

Herbert Maffei

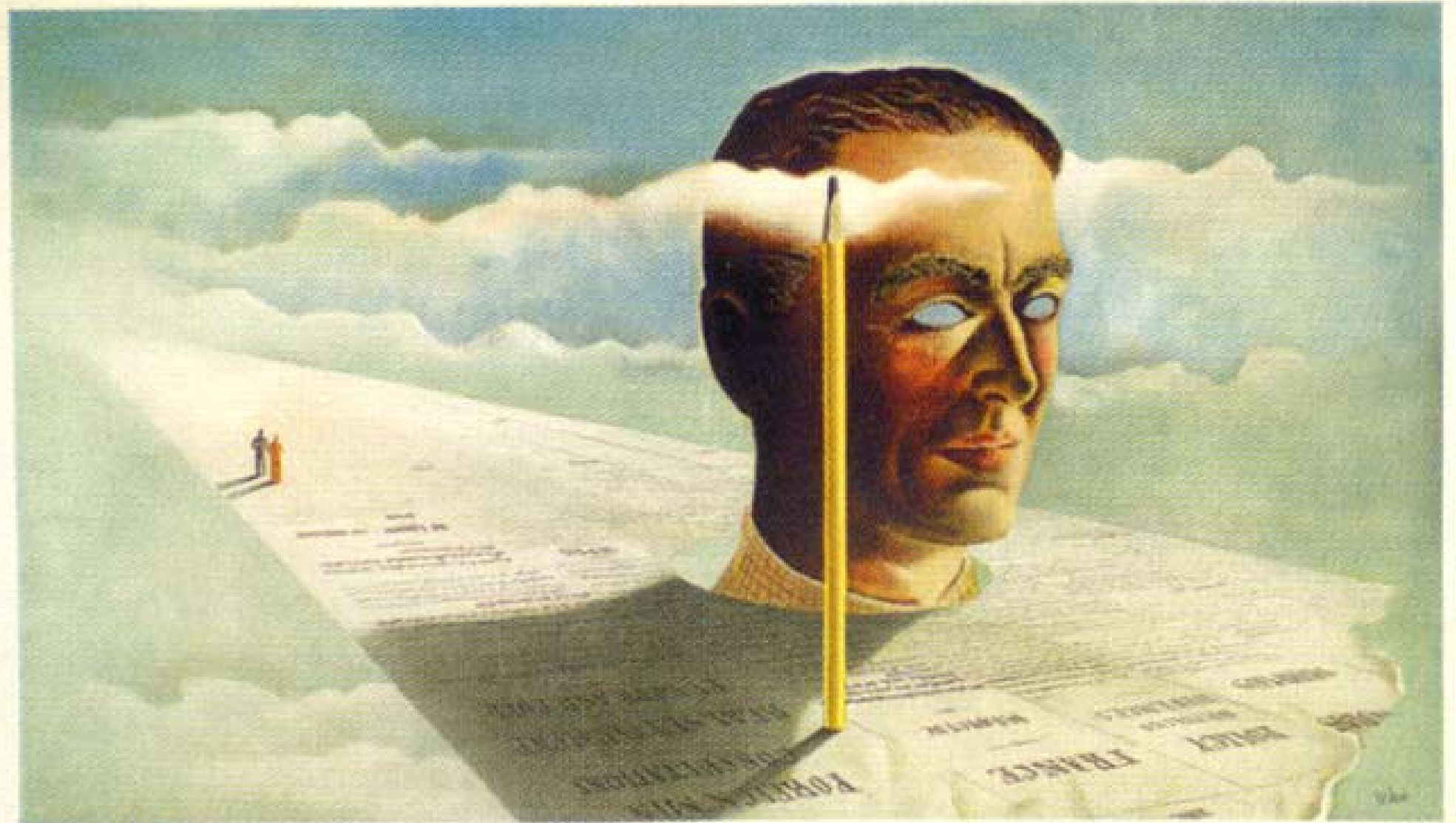
Winterferien - doppelte Ferien

SCHWEIZ

THESE MEN USE SHELL

JOURNALISTS

ZERO

YOU CAN BE SURE OF SHELL

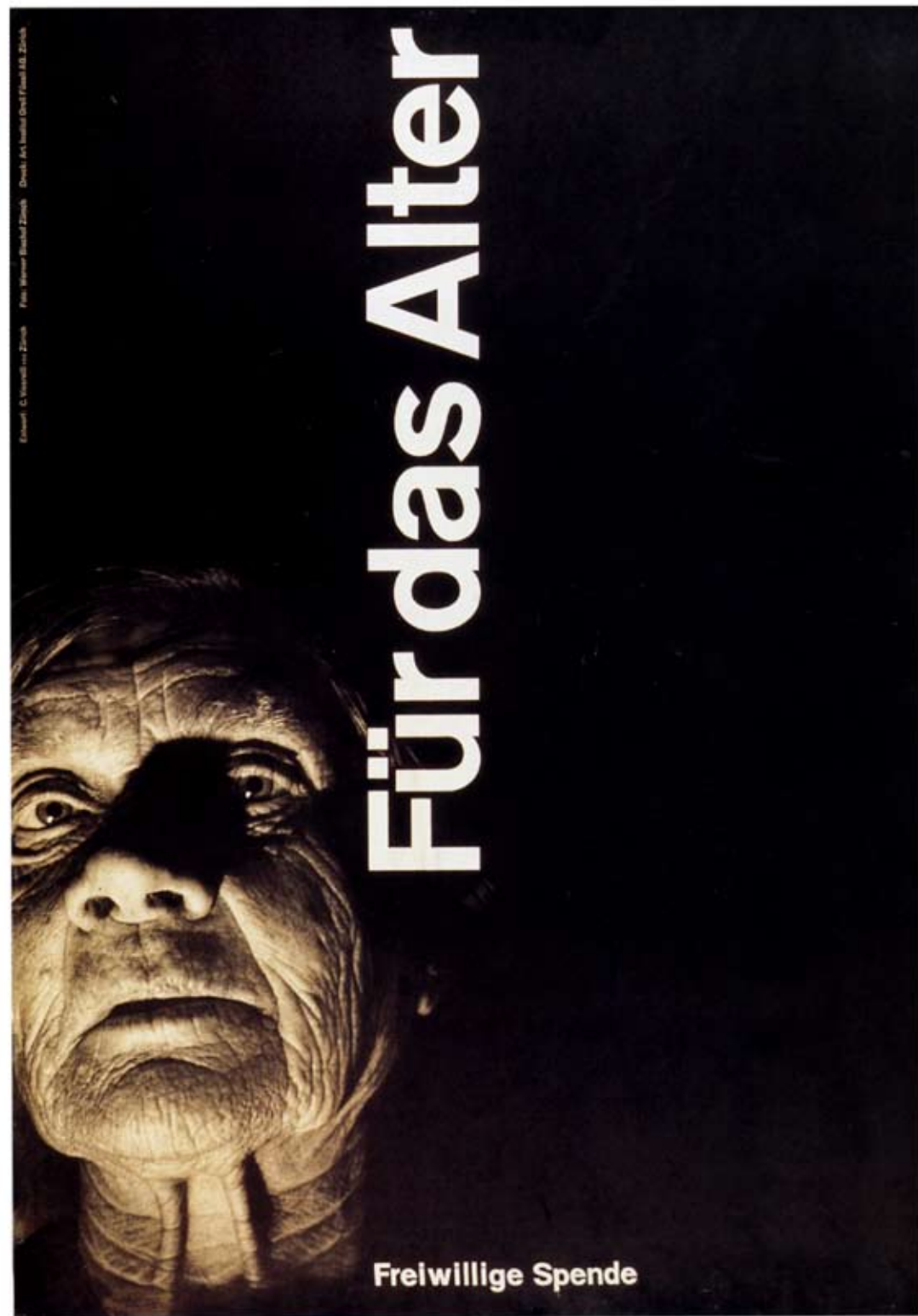
ARTISTE

**MOSTRA
DELLA RIVOLUZIONE
FASCISTA**

ROMA - 28 OTTOBRE XI - 21 APRILE XI

RIDUZIONE FERROVIARIA DEL 70%

Für das Alter

Freiwillige Spende

Edward G. Rossell - 1920s - Foto: Werner Buchal Zürich - Druck: Art. Institut Graf Fasel AG, Zürich

BEACH CULT WIRE

The End of Summer

Rob Mauld
Singing in the Rain

Anton Corbijn:
The Man Who Shot U-2

Brad Gerlach
Animal Magnetism

Mick Jones
On Apocalypse Beach

Special No Emigre Fonts
Issue

Punk Gods: Soul Surfers:
John Doe
Henry Rollins
Iggy Pop
Phranc
John Hiatt

Mazzy Star
Rising

Bathing Suits
Yesterday and Today

Wedge People

The Shred-
Where Attitude Meets
Altitude

Robert Ferrigno
Turned On

Henrik Drescher
Waste Deep

Road Tripping:
Baja
Austin
Santa Barbara
Diamond Head

Η ηλεκτρονική τονικότητα

Με την έλευση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στον εικαστικό χώρο η τονικότητα και η φωτοσκίαση άρχισαν να γίνονται σημαντικό πεδίο πειραματισμών. Η μικρή, στην αρχή, υπολογιστική ταχύτητα των μηχανών δεν επέτρεπε την ικανοποιητική απόδοση των σκιών και της αντανάκλασης του φωτός, αλλά σήμερα τα αποτελέσματα που βλέπουμε στις ψηφιακές ταινίες αποδεικνύουν πως η ρεαλιστική απόδοση των αντικειμένων και κάθε περίπλοκης υφής (τρίχωμα, νερό, υφάσματα, επιδερμίδα, γυαλί, πλαστικό κ.λπ.) ξεπερνούν κάθε προσδοκία. Όμως η τεχνική τελειότητα της εκτέλεσης δεν είναι αρκετή για να κάνει ένα έργο αξιόλογο. Η συνθετική άποψη του δημιουργού, το μήνυμα που προβάλλει και η ψυχολογική επαφή που επιτυγχάνει με τον παρατηρητή αποτελούν, όπως πάντοτε άλλωστε, τα σημαντικότερα στοιχεία της καλλιτεχνικής καταξίωσης.

